

Der var fremkommet følgende Endringsforslag fra den 2den Landstingsmand for 1ste Kred (Wessely).

- 1) Efter Ordet „Creditforeninger“ i anden Linie sættes: „af Landeindomsbesiddere“.
- 2) Ordet „halv“ i 7de Linie udgaaer.
- 3) Til Slutning af første Passus tilføies: „og at Capitalen i den Afdeling, som skal sluttet, udgjør 3 Millioner Rigsdaler“.

(Redaktion: Punktum efter Ordet Rigsdaler forandres til Semikolon.)

Sagen i sin Heelhed tilligemed de stillede Endringsforslag sættes under Forhandling.

Wessely: Jeg havde antaget, at et eller andet af Thingets Medlemmer foruden Forslagsstilleren vilde have taget Ordet i denne Sag; men da det ikke stete til 1ste Behandling, har jeg ikke turdet vente, at det vilde skee paa Sagens nuværende Stadium, og derfor har jeg tilladt mig at stille nogle Endringsforslag, grundede paa den Betragtning, jeg har af Forslaget i dets Heelhed. Jeg skulde ikke have stillet disse Endringsforslag, hvis Creditforeningerne vare private Interessentfaber, som virkede under de almindelige Love, men det er ikke Tilfældet; de staae under et specielt Opsyn af Staten, og der kan ikke forandres noget i deres Love uden med Indenrigsministeriets Tilladelse. De have særegne Begunstigelser og navnlig den Begunstigelse, at den Gjæld, de stifte, kan i Form af Obligationer gaae fra Mand til Mand uden stemplet Transport, og Stiftelsen af denne Gjæld er ikke indskrænket til visse begrændsede Summer. Det er i Særdeleshed denne Indvirkning paa Pengemarkedet, som har henledet min Opmærksomhed paa Forholdene og har foranlediget mig til at stille Forslaget. Jeg skal først gaae ud fra den Forudsætning, at Hensigten med Lovforslaget vil opnaaes, at nemlig Obligationerne ville erholde en høiere Priis, ved at Solidariteten indskrænktes. Jeg skal tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger herom, fordi det

er en Betragtning, hvorpaa alle 3 Endringsforslag ere grundede, og jeg altsaa derfor vil uudsaae at gjentage dem for hver enkelt. Hvis denne Priisforhøielse nu indtræder for Obligationerne, hvorledes er Forholdet da? Saa vil denne Priisforhøielse indtræde for de Serier, der ere afsluttede, men for de Serier, der først skulle dannes, vil Priisen gaae ned, idet der ved disse Serier, som kun kunne have et ubetydeligt Reservesond, ikke er Solidaritet i den Grad tilstede som for de afsluttede Serier, og Amortisationen vil ogsaa virke mindre end paa de afsluttede Serier. Det er derfor, jeg antager, at Priisen paa Obligationerne paa de nye Serier vil gaae under det, den hidtil har været, og det er efter min Anskuelse et Maaal, der strider imod Hensigten med Creditforeningerne, som er at skaffe Interessenterne Penge paa saa billige Vilkaar som muligt. Men naar Obligationerne gaae ned, saa blive Laanene for de enkelte Eiere kostbarere end hidtil; hvad enten det nu skeer igjennem en Formindskelse i Capitalen eller derved, at man strax beregner det som Rentetab. Søvrigt er det ikke afgjort, at Obligationerne ville stige; det forekommer mig tværtimod sandsynligt, at den forhøiede Priis ikke vil indtræde; idetmindste vil der hengaae mange Aar, inden den indtræder. Amortisationen er beregnet paa 46 Aar, og efter Erfaringen om Obligationernes Priis er det et saa langt Aaremaal, at Regerne idetmindste ikke tage Hensyn dertil. Jeg skal ophylse dette med et Exempel. Nationalbankens Detroit-løber om 48 Aar, Nationalbanken eier ikke mere end 100 Rdl. paa hver Actie. Desuagtet staae Nationalbankactierne for Tiden i 135 Rdl., altsaa 35 Rdl. over den Sum, Banken virkelig eier, og der er altsaa ikke taget Hensyn til den Eventualitet, at om 48 Aar vil der ikke være en større Capital for hver Actieeier end 100 Rdl. Naar man dernæst mener, at Solidariteten er det ønskeligt at blive af med, saa forekommer det mig, at man overseer den Umstændighed ved Solidariteten, at den, fordeelt over en større Capital, bliver mindre; jo større den Capital er, der findes i Foreningen, jo mindre bliver Risikoen ved Solidariteten for de Enkelte. Naar man inddeler i Serier, vil man altsaa komme til det modsatte Resultat,